

In de serie 'Over de schouder van' kijken we mee met mensen die dagelijks met akkerbouwproducten in de weer zijn. Deze keer: de bietentransporteur

Ruim honderd dagen nonstop bieten rijden

Smalle wegen, kleine erven en te lage viaducten. Het is vaak flink opletten geblazen voor vrachtwagenchauffeur Gerd Schrauwen. Tijdens de bieten-campagne vervoert hij duizenden tonnen.

Door: Stefan Buning
Fotografie: Stefan Buning

Het krioelt er van de vrachtwagens. Als mieren op een hoop rijden de voertuigen kris kras door elkaar over het bietenontvangstterrein van de Suiker Unie in Dinteloord. Overdag arriveert er elke anderhalve minuut een volgeladen vrachtwagen, 's nachts elke twee minuten. Ruim honderd dagen lang, gedurende de bieten-campagne, vormen de terreinen van de Suiker Unie het episch centrum van de bieten-transporteurs in Zuid-West Nederland. Wegen, monstren, lossen en opnieuw wegen, alles geschiedt in een razend tempo. Snelheid is geboden want de oogst moet rond de kerst binnen zijn.

Een van de chauffeurs die de suikerbieten van de boeren naar de fabriek transporteert is Gerd Schrauwen. Acht jaar lang zat hij op de shovel op de fabriek van de Suiker Unie in Puttershoek. Toen de fabriek in 2004 haar deuren sloot, stapte hij over op de vrachtwagen. Schrauwen vormt samen met zijn broer Arjen en met Henk Verheul een team. In wisseldiensten rijden ze op Verheuls vrachtwagen.

Deze middag rijdt de chauffeur de bieten van akkerbouwer Ad Maasdam in Maasdam naar de fabriek. Vanaf 15 september, wanneer de bieten-campagne dit jaar van start ging, tot de kerst, wanneer alle bieten bij de fabriek moeten zijn, vervoert hij nagenoeg nonstop suikerbieten. Zeven dagen per week, acht uur per dag is hij voor zijn werkgever in touw. „Het is net als bij andere oogstwerkzaamheden, een gezellige tijd. De boeren zijn altijd blij en opgelucht dat de bieten weg gaan.”

Samen met vijf andere vrachtwagens haalt Schrauwen de bieten op bij de Maasdammer akkerbouwer. De bieten liggen op een makkelijk bereikbaar deel van het erf. Dat is lang altijd niet zo. „Moeilijke hopen doen we in de regel overdag”, vertelt hij. „Als de bieten op een klein erf liggen of langs de verharde weg, kunnen we bij daglicht het

beste zien hoe we moeten rijden. Het komt ook wel eens voor dat we 's nachts vanwege overlast niet mogen rijden. Buren van akkerbouwers willen wel eens klagen. Er is weinig begrip voor de akkerbouw. Wat is nu het probleem als ze één nacht in het jaar wat geluid horen?”

Schrauwens werk is veelzijdig. Drie maanden lang rijdt hij bieten. Bomen zagen, tarwe en poot aardappelen rijden en het laden en lossen van vrachtwagens bij een gewasbeschermingsmiddelenbedrijf, behoren de rest van het jaar tot zijn professie. Ongeveer 35 ton per keer vervoert Schrauwen naar de fabriek. Aan de hand van de luchtdrukmeter van de vering op de vrachtwagen kan hij zien hoe zwaar de vrachtwagen is. „Door grond, regen en wanneer bieten in het water liggen kan het gewicht van de vracht behoorlijk stijgen”, weet de chauffeur uit ervaring.

Eenmaal op het erf van de akkerbouwer aangekomen, heeft de kraanmachinist de oplegger in een mum van tijd volgeladen. Met happen van 1.200 kilogram per keer vult hij de wagen van Schrauwen in minder dan tien minuten. De kraanmachinist vervult een cruciale rol tijdens de bieten-campagne. „Hij staat in nauw contact met de bietenagent en weet vaak uit ervaring waar bij welke akkerbouwer de bieten opgeslagen liggen”, vertelt de chauffeur. Ook Schrauwen profiteert hiervan. Het navigatiesysteem, waarmee de vrachtwagen uitgerust is, blijft dan ook uit. Dan komt hij ook niet meer voor een viaduct te staan waar hij niet onderdoor kan en hoeft hij ook niet over te smalle wegen te rijden.

Voordat Schrauwen het erf verlaat, laadt hij de gegevens van de akkerbouwer in op een soort creditcard bij de kraanmachinist. Deze kaart gebruikt de chauffeur straks op de fabriek om de vracht te identificeren tijdens het wegen en monstren. Na ongeveer anderhalf uur is hij weer terug bij de Suiker Unie. Ongeveer zes tot zeven keer per dag herhaalt het ritueel zich, ruim honderd dagen lang.

HET VERVOER VAN BIETEN IN ZES STAPPEN:

1. Gerd Schrauwen op weg naar een akkerbouwer in Maasdam.
2. Binnen tien minuten is de vrachtwagen geladen met 35 ton bieten.
3. Op een elektronische kaart worden alle gegevens van de boer en de vracht opgeslagen.
4. Een kaartlezer leest de gegevens van de vracht voor het wegen.
5. Van elke vracht wordt een monster genomen.
6. De bieten worden gelost bij de Suiker Unie in Dinteloord.